

Kuvataiteen lukiodiplomi

Tehtävät

2009–2010

Kuvataiteen lukiodiplomin tehtävät

Lukiodiplomin tehtävävaihtoehtoja on viisi, joista opiskelija valitsee yhden (tehtävä 1–5).

Kuvataiteen lukiodiplomin tehtävävaihtoehdot 1–5:

1) Sukupuolen kuvat

Ihmisen sukupuolta voidaan tarkastella monella tapaa. Biologisen, anatomisen ja sosiaalisen sukupuolen lisäksi jokaisella ihmisellä on sukupuoli-identiteetti, jolla tarkoitetaan yksilön kokemusta ja tietoisuutta sukupuolestaan. Sukupuoli ilmenee luonnossa, kulttuurissa ja taiteessa monimuotoisena ja alati muuttavana. Visuaalisen kulttuurin historia ja nykypäivä on täynnä erilaisia sukupuolen kuvia.

Tehtävä: Tutki sukupuolen esittämisen tapoja taiteessa ja/tai visuaalisessa kulttuurissa. Toteuta teos, jossa tuot esiin oman näkökulmasi aiheeseen. Nimeä teoksesi.

Toteutustapa: Vapaa

Arviointikohteet: Aiheen käsittelyn rajaus ja omaperäisyys
Kuvallisen ilmaisun puhuttelevuus

2) Tavarataivas, tavarahelvetti

Syntymäpäivänä tai jouluna moni kokee tavarakrapulaa. Vain pari sukupolvea sitten ihmisten taloudenpito perustui kirjoittamattomalle periaatteelle, jossa kaikista vähistä kulutustavaroista huolehdittiin niiden loppuun saakka. Rikkimenneet vaatteet paikattiin, kierrätettiin pienemmille sisaruksille, loppuun kuluneet muuttuivat lumpuiksi, matonkuteiksi ja ruuan tähteet uusiksi ruuiksi. Niukkuudessa korostui ihmisten rakkaus tavaraan.

Suhde tavaraan on siitä muuttunut. Yhä kertakäyttöisemmiksi käyneet esineet ovat helposti korvattavissa, vaivaa on vain uuden hankinnasta. Edes kierrätyksen yleistymisen ei ole muuttanut suhdettamme kauppatavaraan. Kuluttamisen hetki on yhä lyhyempi ja kauppatavaran määritelmä on entisestään laajentunut. Moni kokee kuitenkin yltäkylläisyyden keskellä selittämättömän niukkuuden tunteen. Onko uutuuden viehäytys ihmislaajissa, kulttuurissa ja yhteiskunnassa? Onko elämäntapamme perusta siinä, että uusi on aina parempi kuin vanha? Miten voisimme luoda elin-ikäisen ja kestävä suhteen tavaraan?

Tehtävä: Toteuta teos, jossa otat kantaa ihmisen tavarasuhteeseen. Nimeä teoksesi.

Toteutustapa: Vapaa

Arviointikohteet: Kantaaottavuus ja viestinnällisyys
Kestävä kehityksen periaatteiden toteutuminen

3) Ihan ubiikkia?

Tahdotko olla kaikkien kanssa kaiken aikaa kaikkialla? Vai ahdistaaako yhä sosiaalisemmaksi käyvän median runsaus ja hahmottomuus? Sosiaalinen media, verkkopelit, virtuaaliset maailmat ovat verkon vauhdikkaimmin kasvavia alueita. Uusia yhteisöllisiä työkaluja syntyy koko ajan lisää. Yhä langattomammaksi käyvässä maailmassa ei ole yhtä pistoketta, joka olisi helppo kiskaista irti. Eikä moni taitaisi sitä haluta tehdäkään.

Sana ubiikki tulee englannin kielen sanasta ubiquitous, kaikkialla läsnä oleva. Tällä uudissanalla kuvataan yhteiskuntaa ja maailmaa, jossa "*tiedon siirto ja verkottuminen on mahdollista kenelle tahansa, milloin tahansa, missä tahansa ja minkä välityksellä tahansa*". Näin sen määrittelee tulevaisuudentutkija Mika Mannermaa kirjassaan "*Jokuveli, elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa*", WSOYpro, 2008. Mannermaa kuvaa kirjassaan kuinka lähitulevaisuudessa meitä valvoo isoveljen sijaan jokuveli. Kaikki ihmiset, yksityiset kansalaiset, viranomaiset ja yritykset valvovat ja ovat valvottavina 24/7.

Miten teknologioiden kehittyminen vaikuttaa tapaamme elää ja toimia? Miten se muuttaa käsityksiämme todellisesta ja epätodesta? Miten ihmisten identiteetit muotoutuvat, kun kuulumme yhä useampiin ryhmiin? Entä miten ubiikki vaikuttaa reaali maailman yhteisöihin ja yhteiskuntiin?

Tehtävä: Valitse tehtävävaihtoehdoista joko A tai B.
 A) Toteuta teos, jossa kuvaat omaa suhdettasi ubiikkiin. Nimeä teoksesi.
 B) Toteuta teos, jossa esität oman näkemyksesi ubiikista tulevaisuudesta. Nimeä teoksesi.

Toteutustapa: Vapaa

Arviointikohteet: Tehtävävaihtoehdot A ja B:
 Toteutustavan yhteys valittuun aiheeseen
 Tehtävävaihtoehto A: Omakohtaisuuden välittyminen
 Tehtävävaihtoehto B: Tulevaisuuskuvan välittyminen

4) Minun Kalevalani

Vuosi 2009 on Suomen historian merkkivuosi: Suomen sodasta on kulunut 200 vuotta ja Uuden Kalevalan synnystä 160 vuotta. Elias Lönnrot luotti omaan taiteelliseen näkemykseensä kootessaan ja kirjoittaessaan Kalevalan. Hän yhdisteli runonlaulajilta keräämiänsä aineksia ja lisäsi väliin omia säkeitään. Tarvittaessa hän myös rakensi eri aineksista kokonaan uusia runoja. Kansalliseepos Kalevala on sittemmin innoittanut kuva- ja säveltaiteen tekijöiden lisäksi niin elokuvantekijöitä kuin kirjailijoitakin. Eri taiteenaloille Kalevala on tarjonnut loputtomasti aineksia uusiin tulkintoihin ja merkityksiin.

Mitä Kalevala merkitsee suomalaiselle nuorelle 2000-luvulla? Onko Kalevalasta inspiraation lähteeksi sinulle? Vai onko se ikivanhaa pakkopullaa, jolla ei ole yhteyttä elämääsi? Niin tai näin, aikamme taiteilijoita Kalevala

edelleen innostaa ja koskettaa. Eepos on täynnä erilaisia myyttejä maailman synnystä Sampoon ja Tuonelan virtaan. Myös Kalevalan erilaisissa nais- ja mieshahmoissa on moneksi. Väinämöinen, Kullervo, Aino, Joukahainen, Louhi, Ilmarinen ja Marjatta edustavat niistä tunnetuimpia. Mikä Kalevalassa on mielestäsi ajankohtaista juuri nyt? Mikä Kalevalassa puhuttelee sinua?

Tehtävä: Toteuta teos, jossa esität oman tulkintasi Kalevalan myytistä, hahmosta tai hahmoista. Nimeä teoksesi.

Toteutustapa: Vapaa

Arviointikohteet: Toteutuksen ja tulkinnan osuvuus
Tekniikoiden ja materiaalien käyttö

5) Tartu tekstiiliin

Vanhojen tekstiilien sanotaan olevan kuin kirjoitettuja tekstejä, jotka kertovat menneisyyden naisten elämästä. Sanat tekstiili ja teksti ovatkin peräisin samasta latinankielen sanasta *texo*, joka viittaa kutomiseen, punomiseen ja haastavan kokonaisuuden rakentamiseen. Suomen kielessä myös kirjontaa on kuvattu samoin sanoin kuin kirjoittamista.

Tartu tekstiiliin valitsemallasi tavalla – vaikka repien, raastaen, purkaen, parsien, ommellen ja saksilla leikaten. Onko kankaasi kudottua, neulottua, värjättyä, kierrätettyä tai ehkä löytötavaraa? Miksi haluat tarttua kankaaseen, lankaan ja kuituun?

Tehtävä: Toteuta teos lähtökohtana erilaiset kankaat – tekstiilit, kudokset, neulokset, punokset, tyllit, pitsit ja verkkorakenteet. Kangas on tehtävän lähtökohta, johon voi liittää myös muuta teoksessasi tarpeellista materiaalia. Pohdi ja päätä mitä haluat teoksellasi kertoa. Nimeä teoksesi.

Toteutustapa: Vapaa

Arviointikohteet: Kuvallisen idean ja ilmaisun puhuttelevuus
Kangasmateriaalin kekseliäs käyttö